

لب دریا مهمانی است

آشنایی با پرندگان ساحلی ایران

محمد کرام‌الدینی

هر که در حافظهٔ چوب ببیند باغی،
صورتش در وزش بیشهٔ شور ابدی خواهد ماند.
هر که با مرغ هوا دوست شود،
خوابش آرام‌ترین خواب جهان خواهد بود.

سهراب سپهری

سواحل شمالی و جنوبی ایران جولانگاه پرندگان زیبا و پرشماری است که بسیاری از آن‌ها مهاجرند. مشاهدهٔ این پرندگان زیبا حتی در صفحات این مجله نیز جالب و لذت‌بخش است. هر وقت دلتان گرفت به تماشای شکل، رنگ و رفتار پرندگان بروید.

افریقایی - هندی - ایرانی

بیشترین پرندگان ساحل خلیج فارس در اصل آفریقایی یا هندی هستند. برخی از آن‌ها فقط در بعضی سال‌ها به این منطقه مهاجرت می‌کنند، برخی گذری به این مناطق می‌آیند، اما برخی دیگر در سواحل خلیج فارس تخم می‌گذارند و جوجه می‌آورند.

اروپایی - آسیایی - ایرانی

بسیاری از پرندگانی که در سواحل خزر مشاهده می‌شوند، در اصل به جنگل‌های اروپا و آسیا تعلق دارند، مهاجرند و فقط در برخی از فصل‌های سال به این سواحل می‌آیند.

پرندگان کمیاب شمال

بعضی از پرندگان به تعداد اندک در سواحل دریای خزر زمستان‌گذرانی می‌کنند؛ مانند غاز پیشانی سفید، غاز پازرد، اردک دم‌دراز و اردک سیاه مخملی.

نوک سرخ

نوک سرخ دریایی، منقار سرخ و پر و بال سفید دارد و ماهی‌خوار است. تابستان‌ها برای تخم‌گذاری به جزیره‌های جنوبی خلیج فارس و تنگهٔ هرمز می‌آید.

حواصیل پرنده پر حوصله

حواصیل پرنده پر حوصله‌ای است و به همین علت به این نام مشهور است. این پرنده مدت زیادی بی حرکت و با حوصله در انتظار شکار ماهی در کنار آب‌ها می‌ایستد.

حواصیل‌های جنوبی

غول حواصیل یا حواصیل بزرگ به ندرت در سواحل جنوبی ایران یافت می‌شود.

▲ غول حواصیل

حواصیل سبز بسیار کمیاب و تک‌زی است و به صورت بومی در سواحل خلیج فارس زندگی می‌کند.

▼ حواصیل سبز

▶ حواصیل هندی

حواصیل هندی در جنگل‌های حرای خلیج فارس یافت می‌شود.

عقاب کمیاب

عقاب دریایی به تعداد اندک در حاشیه دریای خزر و در نزارها، یا حاشیه دیوارهای شنی اطراف آن آشیانه می‌سازد.

عقاب کوچک

عقاب خال‌دار کوچک یا عقاب جنگلی، روی درختان سواحل دریای خزر آشیانه می‌سازد.

پرستوی جنوبی

پرستوی دریایی پشت سیاه به صورت گروهی در صخره‌های شنی جزیره‌های جنوب خلیج فارس زندگی می‌کند.

خزری در خلیج فارس

یکی از فراوان‌ترین پرنده‌های ساحلی دریای خزر کاکایی‌ها و پرستوهای دریایی هستند که در آنجا زمستان‌گذرانی می‌کنند. پرستوی دریایی خزری گرچه نام خزری دارد، اما در سواحل خلیج فارس هم زندگی می‌کند.

درنای سیبری

در بعضی سال‌ها، درنای سیبری به تعداد بسیار کم در زمستان در «فریدون‌کنار» مشاهده می‌شود.

باکلان جزیره‌ای

باکلان گلوسیاه از پرنده‌گان جزیره‌های خلیج فارس است که مخصوصاً در جزیره «شیدور» تخم می‌گذارد.

شهدخوار کوچک

یکی از پرنده‌گان جالب سواحل خلیج فارس شهدخوار است. این پرنده کوچک از شهد گل‌ها تغذیه می‌کند و آشیانه‌ای بیضی شکل و آویزان می‌سازد.